

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG BREDE DOORLICHTING

VKS EN VLS DE LUCHTBALLON TE HERENTHOUT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Doorlichtingseenheid 2000000748

Instelling VKS en VLS De Luchtballon
Zusterstraat 1 - 2270 HERENTHOUT

Beleidsverantwoordelijke Tine WITVROUWEN en Katrien VAN LAER

Telefoonnummer 014 51 30 78

E-mail directie@vks-deluchtballon.be

Website www.deluchtballon-herenthout.be

Bestuur VZW Koba Zuiderkempen
Nooitrust 4 - 2390 MALLE

Scholengemeenschap Koba Zuiderkempen
Streepstraat 2 - 2200 HERENTALS

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij centrum voor leerlingenbegeleiding Kempen
Hellekensstraat 2A - 2200 HERENTALS

Doorlichtingsdagen 21-03-2022, 22-03-2022, 24-03-2022, 25-03-2022

Inspectieteam Ward DE BOE
Dirk JANSSENS

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	5
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	8
4.1		8
5	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	9
6	Respecteert de school de regelgeving?	10
7	Samenvatting	11
7.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	11
7.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	12
7.2.1		12
7.2.2	De onderwijsleerpraktijk	12
7.3	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	13
8	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	14

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee onderzoeksvragen:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert ze de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze twee vragen aan de hand van drie onderzoeken:

1. een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
2. een onderzoek van de onderwijsleerpraktijk
3. een onderzoek van het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

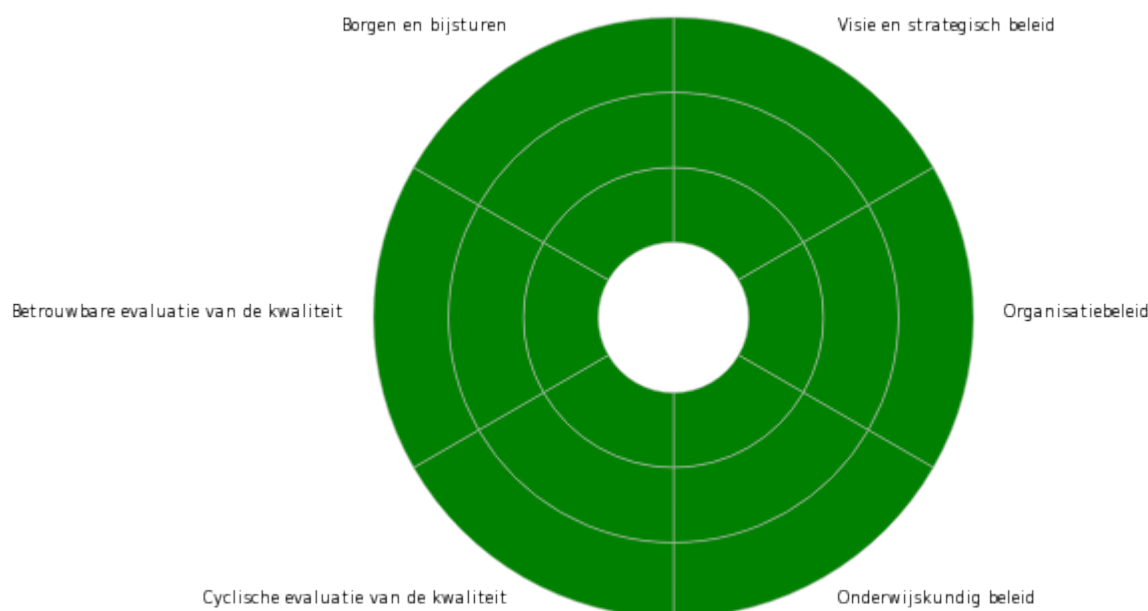
2 Administratieve situering

Alle hoofdstukken van dit verslag en het advies hebben betrekking op de doorlichtingseenheid VKS en VLS De Luchtballon (doorlichtingseenheid 2000000748). Deze eenheid omvat geheel of gedeeltelijk volgende scholen:

- Vrije Kleuterschool - De Luchtballon (8441)
- Vrije Lagere School - De Luchtballon (8433).

Het aanbod van de doorlichtingseenheid en een overzicht van de onderwijslesplaatsen is terug te vinden als bijlage bij dit verslag.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid

De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Schooleigen waarden, gedragen door de teamleden, zijn daarbij richtinggevend. Die visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking en in de onderwijsleerpraktijk. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. De school stuurt haar visie bij waar nodig. Zo werd sterk gewerkt aan een visie op goed wiskundeonderwijs in de lagere afdeling en aan een samenhangende visie op doelgericht hoekenwerk in de kleuterafdeling. Het is een uitdaging om toekomstige visieontwikkeling aan te pakken vanuit de leerpunten uit deze recente processen. Het vernieuwingsproces voor het leergebied mens en maatschappij is daartoe een uitgelezen kans.

Organisatiebeleid De kleuterschool en de lagere school presenteren zich steeds nadrukkelijker als één organisatorisch geheel. Zij hanteren allebei een analoge en doordachte beleidsstructuur waarin het beleidsteam zich laat omringen door een kernteam en waarbinnen werkgroepen de motor zijn voor vernieuwing en actie. De school ontwikkelt en voert zo een beleid en een proces van schoolwerkplanning, waarbij participatie, dialoog en efficiëntie belangrijk zijn. Het is voor de school nog een uitdaging om de actueel geldende visieteksten, procedures en afspraken op een compacte en toegankelijke manier te ontsluiten voor de teamleden zodat deze informatie richting kan blijven geven aan het dagelijkse schoolleven. Tegelijk met de structurele samenwerking tussen de kleuterschool en de lagere school, is tussen beide entiteiten een groeiende afstemming ontstaan op het vlak van schoolcultuur. Zo is er sprake van gedeelde professionele standaarden die voortkomen uit toegenomen ontmoeting en overleg. De school stimuleert vernieuwing, reflectie en in toenemende mate ook expertisedeling tussen de teamleden. Toch is het een groeikans om professionele expertise die zich in de deelteams bevindt te laten renderen binnen het grotere geheel. De school staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Zo worden bezorgdheden en ideeën van ouders in verband met mediagebruik op school en de mobiliteitssituatie in de schoolomgeving aangepakt. De school werkt samen met anderen om de onderwijsleerpraktijk en de schoolwerking te versterken. Zo vormt de samenwerking met het CLB, het lokale Huis van het Kind en met het regionale ondersteuningsnetwerk een duidelijke meerwaarde voor het zorgbeleid van de school. De school communiceert frequent, transparant en doelgericht over haar werking met interne en externe belanghebbenden.

Onderwijskundig beleid De school ontwikkelt de kwaliteit van haar onderwijsleerpraktijk. Ze doet dit in lijn met haar visie en met respect voor de eigenheid van kleuteronderwijs en lager onderwijs. De school geeft de onderwijsleerpraktijk en de professionalisering vorm aan de hand van doelgerichte en samenhangende maatregelen en afspraken op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau. Zo werden in de kleuterschool recent sterke afspraken gemaakt over de doelgerichte planning van de onderwijsleerpraktijk en de daaruit voortvloeiende observatie en evaluatie. In de lagere school werden dan weer grondige afspraken gemaakt over de onderwijsleerpraktijk wiskunde. Overkoepelend kwam de school tot krachtige procedures en afspraken over de zorgwerking, geflankeerd door een beleid dat duurzaam inzet op welbevinden via een stimulerend socio-emotioneel klimaat. De school zet de middelen voor het versterken van gelijke onderwijskansen doelgericht en flexibel in. De school ondersteunt de teamleden. Zo volgen de directie en de zorgcoördinatoren op een waardevolle en systematische manier de teamleden op via klasbezoeken, reflectiegesprekken en functioneringsgesprekken. De startende leraren krijgen daarbij specifieke aandacht en steun.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit De school evalueert systematisch relevante aspecten van de schoolwerking. Ze doet dit als onderdeel van het lopende proces van schoolwerkplanning. De school heeft daarbij nadrukkelijk aandacht voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk, recent in het bijzonder voor de doelgerichtheid en de vormgeving van de onderwijsleerpraktijk in de kleuterschool en van de onderwijsleerpraktijk wiskunde in de lagere school. Het is een aandachtspunt om ook cyclisch te evalueren door opeenvolgende evaluaties ook verder te laten bouwen op elkaar of door geleerde lessen uit afgelopen processen ook mee te nemen naar volgende ontwikkelprocessen.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit De school evalueert haar kwaliteit doelgericht op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze betreft bij haar evaluaties relevante partners. Zo bevraagt de school systematisch de ouders, de personeelsleden en de leerlingen. Ze besteedt bij haar evaluaties nadrukkelijk aandacht aan de resultaten en effecten bij de leerlingen. Zo neemt de school deel aan de gevalideerde toetsen, gebruikt ze toetsen uit het onderwijsleerpakket en hanteert ze genormeerde toetsen. De school nam in het kader van wiskunde en wetenschappen ook deel aan het vergelijkend wetenschappelijk onderzoek TIMSS. De evaluaties zijn betrouwbaar. Het is een groeikans om al deze beschikbare data nog grondiger te analyseren vooraleer er besluiten voor de onderwijsleerpraktijk aan vast te knopen en acties op te zetten.

Borgen en bijsturen De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is. Zo leeft in de school een sterke gerichtheid op de versterking van de organisatorische en onderwijskundige aspecten van de werking. De school ontwikkelt systematisch doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. Het is voor de school een uitdaging om vanuit haar evaluatief en reflectief vermogen een prioriteitenplanning op middellange en lange termijn op te stellen om de toekomst proactief voor te bereiden. Zo kan de school door professionalisering en overleg onder meer anticiperen op een contextuele uitdaging zoals de groeiende aanwezigheid van anderstaligen in de schoolomgeving om zo haar beleid tijdig bij te sturen.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterschool

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader De leraren bieden de doelen van het gevalideerd doelenkader evenwichtig aan. Een overzichtelijk systeem van doelenrapportage functioneert als basis voor het ontwerpen, evalueren en bijsturen van de onderwijsleerpraktijk. Het aanbod is nagenoeg volledig en gericht op een brede harmonische vorming.

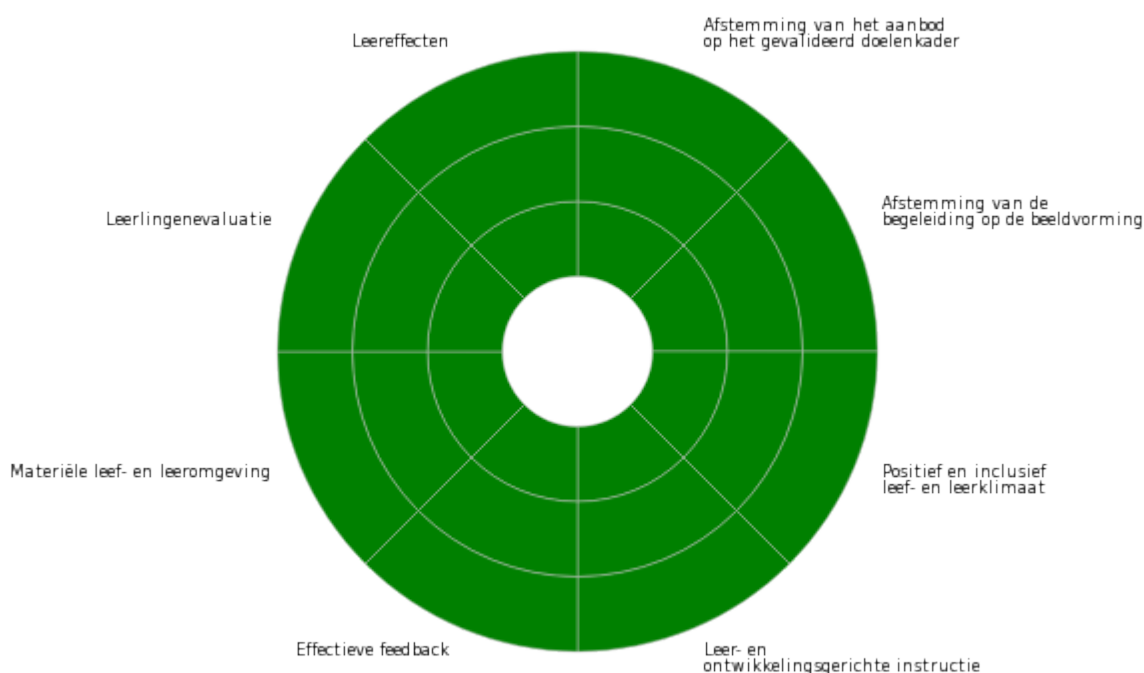
Afstemming van de begeleiding op de beeldvorming De leraren vormen zich een actueel beeld over de ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuters. Zij doen dit degelijk, met een brede blik op alle ontwikkelingsdomeinen. Met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum baseren de leraren op die beeldvorming haalbare en uitdagende doelen en een flexibele begeleiding volgens een continuüm van zorg. Het is een sterk punt dat de analyse van de beeldvorming en de vertaling in passende maatregelen een samen gedragen verantwoordelijkheid is. Zo functioneren de klasleraren als spilfiguur, brengt het zorgteam specifieke competenties binnen in verband met taalontwikkeling en motoriek en draagt de leraar lichamelijke opvoeding bij vanuit haar observerende en opvolgende rol doorheen de volledige ontwikkelingsperiode in de kleuterschool. De leraren volgen de effecten van de begeleiding op en sturen bij waar nodig. Het is waardevol dat zij zich daarbij laten inspireren en vormen door de specifieke expertise van de ondersteuners uit het regionaal ondersteuningsnetwerk.

Positief en inclusief leef- en leerklimaat De leraren creëren een positief en inclusief leef- en leerklimaat waarin alle kleuters zich thuis voelen. Het is waardevol dat er in de klasgroepen een sfeer van rust, veiligheid en vertrouwen hangt, gebaseerd op positieve interactie, steun, dialoog en waardering. Het is een sterk punt dat een boodschap van aanvaarding en verbondenheid actief wordt uitgedragen en beleefd, onder meer door uitdrukkelijke inspanningen om inclusief te werken ten aanzien van gezinsvorm, taal, cultuur en cognitieve en fysieke mogelijkheden. Naarmate de nood aan een passende begeleiding stijgt, realiseren de leraren de afgesproken maatregelen op maat van de specifieke onderwijsbehoeften van de kleuters en leerlingen. Ze voeren die maatregelen consequent en planmatig uit. De leraren maximaliseren de tijd om te ontwikkelen en te leren. Zo is het waardevol dat de kleuters via een speelplaatswerking tal van prikkels krijgen voor hun motorische en socio-emotionele ontwikkeling.

Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De rijke hoekenwerking voorziet een geleidelijk aanbod afgestemd op de ontwikkelingsbehoeften en de leeftijd van de kleuters. De leraren besteden aandacht aan leefwereldgerichte thema's, aan actualiteit en lokale gebeurtenissen en aan het socio-emotioneel functioneren van de kleuters zodat het aanbod betekenisvol wordt. Het aanbod is activerend en taalontwikkellend, onder meer door het interactief meespelen van de leraren en door het gebruik van instructiekaarten in niet-begeleide hoeken. De leraren besteden aandacht aan de samenhang van het aanbod. Het is waardevol dat zij dit als team opvolgen via hun doelenrapportage en via een kritische bijsturing van het hoekenaanbod. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Zo bieden zij strategieën aan die het probleemoplossend denken, de zelfsturing en de reflectie stimuleren. Het is een groeikans om deze metacognitieve vaardigheden nog bewuster te stimuleren door er een groeilijn voor te ontwerpen.
Effectieve feedback	De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de kleuters in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de kleuters, tijdens diverse ervaringssituaties. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Materiële leef- en leeromgeving	De leraren beschikken over de ontwikkelingsmaterialen, de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. Het rijke en veelzijdige aanbod van ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de leer- en ontwikkelingsbehoeften van alle kleuters en leerlingen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Zo delen zij het ruime materialenaanbod voor de motorische ontwikkeling via een intern uitleensysteem dat variatie in elke klas garandeert. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen. Het is waardevol dat de kleuters spelen en werken in ruime, lichte en luchtige lokalen met een kleurrijke en duurzame uitstraling. Het is een aandachtspunt om de digitale leermiddelen nog sterker in de werking van de kleuterklassen te integreren.
Leerlingenevaluatie	De observatie en evaluatie zijn representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar en breed. Het kindvolgsysteem biedt een waardevol beeld van elke kleuter, doorheen zijn ontwikkeling op diverse ontwikkelvelden. Ook de bezorgdheden, zorgacties en de opvolging van de effecten daarvan krijgen een plaats in dit systeem. Dit informatiegeheel biedt zo een sterke basis voor multidisciplinair overleg en oudercontact.

Leereffecten De ontwikkelingsvorderingen tonen aan dat de leraren minstens de doelen van het gevalideerd doelenkader bij de kleuters nastreven. Zo kunnen de leraren op basis van het kindvolgsysteem aantonen dat de ontwikkelingsvorderingen van de meeste kleuters sporen met de verwachtingen van het gevalideerde doelenkader. Daarnaast geven de leraren van het lokale eerste leerjaar positieve feedback over het beginniveau van de kleuters die naar de lagere school doorstromen.

4.2 Wiskunde in de lagere school

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader De leraren bieden de doelen van het gevalideerd doelenkader evenwichtig aan. Ze gebruiken een onderwijsleerpakket dat richtinggevend is voor de planning, de uitvoering en de evaluatie. De werkgroep wiskunde onderzocht in dialoog met het schoolteam de afstemming van het pakket op het leerplan. Het team verwierf op basis van dit onderzoek een dieper inzicht in de leerplandoelen en voerde enkele doelgerichte bijstellingen door. Het aanbod is nagenoeg volledig en gericht op een brede harmonische vorming. Het is een groeikans om te blijven inzetten op het creëren van voldoende gelegenheden voor alle leerlingen om hun probleemoplossende vaardigheden te ontwikkelen.

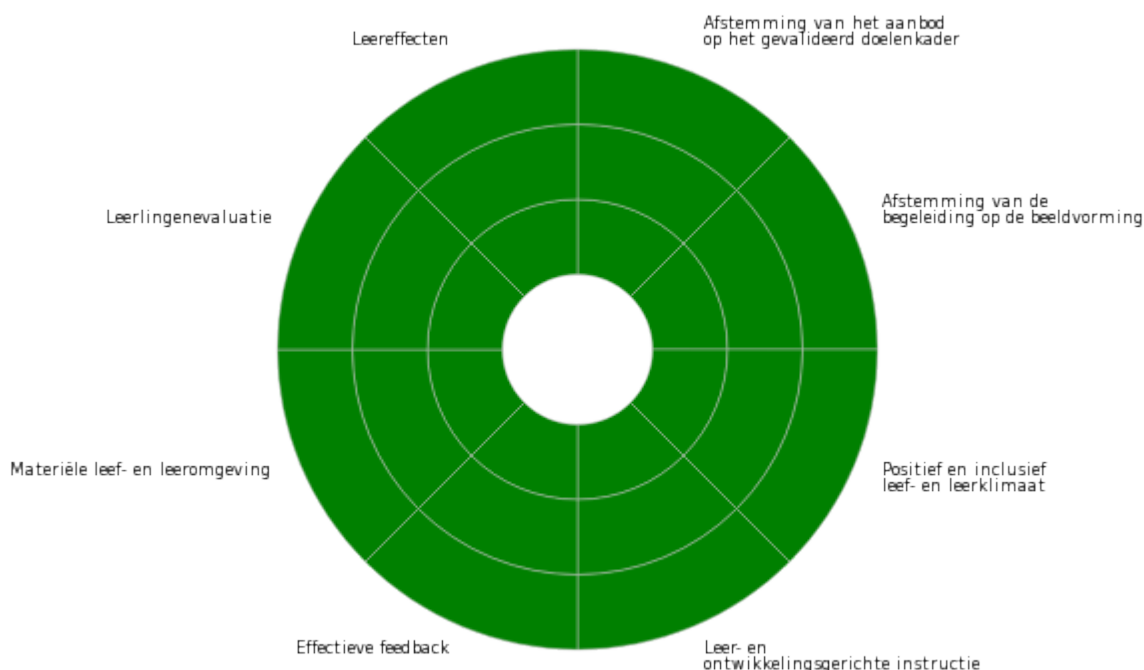
Afstemming van de begeleiding op de beeldvorming De leraren vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen. Zo doen ze dit via de opvolging van het leerlingenwerk en de huistaken en via de toetsen bij het onderwijsleerpakket. Ze spannen zich in om via leerlingenbesprekingen met de zorgcoördinator de beeldvorming te verbreden en te verfijnen. Met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum baseren de leraren op die beeldvorming haalbare doelen en een begeleiding volgens een continuüm van zorg. Het is een groeikans om voortdurend en doelgericht realistische maar voldoende hoge verwachtingen te stellen, afgestemd op de beginsituatie van individuele of groepjes leerlingen. Zo kan de effectiviteit van het onderwijs nog verhogen. De leraren volgen de effecten van de begeleiding op en sturen bij waar nodig.

Positief en inclusief leef- en leerklimaat De leraren creëren een positief leef- en leerklimaat waarin alle leerlingen zich thuis voelen. Er heerst globaal een positief, zorgzaam, ondersteunend, duidelijk en rustig school- en klasklimaat. Het is een sterk punt dat de leraren actief een boodschap van aanvaarding, verbondenheid en respect uitdragen en beleven, onder meer door uitdrukkelijke inspanningen om inclusief te werken ten aanzien van gezinsvorm, taal, cultuur en cognitieve en fysieke mogelijkheden. De zorgcoördinator investeert samen met de klasleraren in het creëren van een duidelijk beeld van elke leerling dat richtinggevend is voor het pedagogisch-didactisch handelen. Naarmate de nood aan een passende begeleiding stijgt, realiseren de leraren de afgesproken maatregelen op maat van de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen. Ze voeren die maatregelen consequent en planmatig uit. De leraren maximaliseren de tijd om te leren.

Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De instructie is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkend. Zo leiden de leraren de leerlingen geleidelijk via gevarieerde werkvormen naar een meer zelfstandige of interactieve verwerking van de leerstof waarbij ze terecht toch aandacht blijven hebben voor klassikale of verlengde instructie. De leraren besteden aandacht aan de samenhang van het aanbod en aan metacognitieve vaardigheden. Het is een groeikans om de diepgang en de effectiviteit van de differentiatie te onderzoeken om de huidige aanpak te optimaliseren.

Effectieve feedback	De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De inhoud van de rapporten in combinatie met de periodiek meegegeven toetsen informeert de ouders degelijk over de ontwikkeling en de vorderingen van hun kind. Een bijhorend groeirapport creëert daarbij voor leerlingen én ouders een duidelijk zicht op de ontwikkeling van de leergebiedoverstijgende eindtermen 'sociale vaardigheden' en 'leren leren'.
Materiële leef- en leeromgeving	De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de leer- en ontwikkelingsbehoeften van alle leerlingen. De leraren gebruiken het breed gamma aan materialen bij het onderwijsleerpakket op een doordachte manier om het leren van de leerlingen te ondersteunen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.
Leerlingenevaluatie	De observatie en evaluatie zijn representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De leraren gebruiken hiertoe onder meer de toetsen bij het onderwijsleerpakket en periodieke, genormeerde toetsen en volgen het leerlingenwerk op. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. Zo verfijnen de leraren de beeldvorming via fouteninventarissen en -analyses, gericht op het doordacht creëren van een gedifferentieerd vervolgaanbod en op het nemen van passende maatregelen. De leraren betrekken de leerlingen bij de evaluatie.
Leereffecten	De leerprestaties en de studievoortgang tonen aan dat de leerlingen minstens de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken. De school kan dit aantonen met schooleigen evaluatiegegevens, met de resultaten van gevalideerde toetsen en met het schoolrapport vanuit het internationaal onderzoek TIMSS rond wiskunde. Het team benut deze informatie om een verbeteractie rond het domein bewerkingen op te zetten.

4.3 Mens en maatschappij in de lagere school

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

De leraren bieden de doelen van het gevalideerd doelenkader evenwichtig aan. Ze gebruiken reeds meerdere jaren selectief een onderwijsleerpakket aangevuld met eigen thema's of projecten. Een werkgroep onderzocht recent de volledigheid, de relevantie en de graduele opbouw van het huidige aanbod. Hoewel dit globaal voldoende evenwichtig is, zag het team de nood aan een sterker, meer structureel houvast m.b.t. inhouden en didactische aanpak. Het team startte dan ook met de keuze voor een nieuw onderwijsleerpakket, onder meer met het oog op meer horizontale samenhang met het leergebied Nederlands en het doordachter gebruik van media. De school kan de implementatie van het nieuwe onderwijsleerpakket aangrijpen om de visie op actueel en kwaliteitsvol wereldoriënterend onderwijs te verfijnen en te stroomlijnen. Zo kan het schoolteam dit leergebied nog sterker aanpakken vanuit een gemeenschappelijke bril en gelijkgerichte afspraken.

Afstemming van de begeleiding op de beeldvorming De leraren vormen zich een actueel, veeleer globaal beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen. Met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum baseren de leraren op die beeldvorming haalbare en uitdagende doelen, meestal op het niveau van de klasgroep. Ze hebben hierbij een relatieve, globale aandacht voor verschillen tussen leerlingen. De mate waarin ze voorzien in een begeleiding volgens een continuüm van zorg kan nog worden verhoogd. De leraren volgen de effecten van hun aanpak op en sturen bij waar nodig.

Positief en inclusief leef- en leerklimaat De leraren creëren een positief en inclusief leef- en leerklimaat waarin alle leerlingen zich thuis voelen. Het is een sterk punt dat de leraren actief een boodschap van aanvaarding, verbondenheid en respect uitdragen en beleven, onder meer door uitdrukkelijke inspanningen om inclusief te werken ten aanzien van gezinsvorm, taal, cultuur en cognitieve en fysieke mogelijkheden. Naarmate de nood aan een passende begeleiding stijgt, spannen de leraren zich in om maatregelen op maat van de onderwijsbehoeften van de leerlingen te nemen. De leraren maximaliseren de tijd om te leren.

Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De instructie is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. De leraren besteden aandacht aan de samenhang van het aanbod en aan metacognitieve vaardigheden en willen hierop nog explicieter focussen via de implementatie van het nieuwe onderwijsleerpakket. Ook hier kan collectieve visieontwikkeling en de periodieke bespreking en onderlinge afstemming van de didactische aanpak van de specifieke domeinen bijdragen tot een verhoogde effectiviteit van de lessen. Dit geldt onder meer voor het domein tijd, voor de multiperspectiviteit van het onderwijsaanbod en voor de ontwikkeling van competenties die de leerlingen in staat stellen 'de wereld' diepgaand(er) te exploreren.

Effectieve feedback De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. Zo richten leraren hun feedback op zowel de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes als op de verwerving van kennis en inzichten. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.

Materiële leef- en leeromgeving De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de leer- en ontwikkelingsbehoeften van alle leerlingen. Het is een aandachtspunt om blijvend aandacht te schenken aan de werkelijkheidsnabijheid van het onderwijsaanbod en -proces en aan het functioneel gebruik van de leermiddelen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.

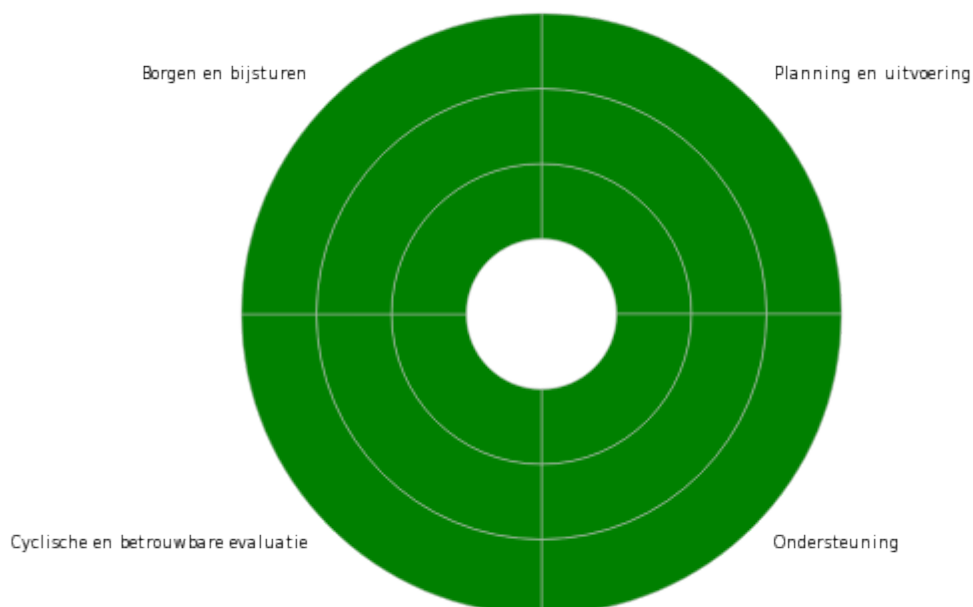
Leerlingenevaluatie De observatie en evaluatie zijn representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. De leraren betrekken de leerlingen bij de evaluatie. Het is een groeikans om de functionaliteit van de leerlingenevaluatie te verhogen met het oog op een nog betere afstemming van het vervolgaanbod op de gedifferentieerde beginsituatie van leerlingen.

Leereffecten De leerprestaties en de studievoortgang tonen aan dat de leerlingen minstens de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken. De implementatie van het nieuwe onderwijsleerpakket biedt kansen om met behulp van een gevalideerde toets een nulmeting uit te voeren als basis voor een cyclisch proces van kwaliteitszorg voor ‘mens en maatschappij’ en – in het verlengde ervan – voor ‘wetenschappen en techniek’.

5 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van de school is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of de school hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- elektriciteit
- gebouwen en onderhoud
- verwarming, ventilatie en verluchting.

Planning en uitvoering De school neemt systematisch maatregelen en plant systematisch acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. Zo is werk gemaakt van de noodzakelijke verbeteringen aan de elektrische installatie zodat deze nu conform is aan de regelgeving. Ze neemt die acties op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. De school kan de bruikbaarheid van deze planningsdocumenten verhogen door de acties ook te koppelen aan de beschikbare middelen. De school voert de geplande acties systematisch uit. Indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden, neemt de school doeltreffende compenserende maatregelen. Het is voor de school een aandachtspunt om alle planningsdocumenten, risicoanalyses, verslagen en attesten efficiënt te ontsluiten via één systeem zodat de directeurs zich daadwerkelijk in hun taak ondersteund voelen.

- Ondersteuning** De school ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Ze voorziet planmatig in financiële, materiële en personele middelen. Het is een sterk gegeven dat de school inzet op sensibilisering van de teamleden door correcte communicatie over het dagelijks onderhoud van de lokalen en door overleg over de veiligheid van huishoudelijke activiteiten in de kleuterafdeling.
- Cyclische en betrouwbare evaluatie** De school evalueert systematisch alle processen en bijhorende acties. Ze verzamelt gegevens om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en baseert zich daarvoor op diverse bronnen. Ze betreft relevante partners bij de evaluaties. Daardoor zijn de evaluaties doorgaans betrouwbaar. Het is een aandachtspunt om voor het personeel gescheiden toiletten voor vrouwen en mannen te voorzien, iets wat tot nu toe niet tijdens rondgangen werd opgemerkt.
- Borgen en bijsturen** De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. Zo leven er heldere afspraken over de verluchting en het dagelijks onderhoud van de lokalen en bundelt de school deze duidelijk in de brochure voor de teamleden. De school ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten.

6 Respecteert de school de regelgeving?

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

7 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

7.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

7.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

7.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterschool	Wiskunde in de lagere school	Mens en maatschappij in de lagere school
Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	●	●	●
Afstemming van de begeleiding op de beeldvorming	●	●	●
Positief en inclusief leef- en leerklimaat	●	●	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie	●	●	●
Effectieve feedback	●	●	●
Materiële leef- en leeromgeving	●	●	●
Leerlingenevaluatie	●	●	●
Leereffecten	●	●	●

7.3 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering	●
Ondersteuning	●
Cyclische en betrouwbare evaluatie	●
Borgen en bijsturen	●

8 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling in kleuteronderwijs.
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in lager onderwijs.
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor mens en maatschappij in lager onderwijs.
- De kwaliteit borgen van het voeren van een doeltreffend beleid op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

9 BIJLAGE DOORLICHTINGSEENHEID

“Een doorlichtingseenheid bestaat uit structuuronderdelen (of delen van een structuuronderdeel op een bepaalde vestigingsplaats ingericht) van één schoolbestuur die (conform de finaliteit van het OK-kader) een geheel vormen en waarvoor het bestuur een samenhangend pedagogisch (kwaliteits)beleid ontwikkelt. Dit geheel is gelijktijdig het voorwerp van het onderzoek door de inspectie, conform het kwaliteitsdecreet.”

DE	Administratieve instellingsnummers
2000000748 - VKS en VLS De Luchtballon	8433 (bao) (volledig) + 8441 (bao) (volledig)

De doorlichtingseenheid organiseert onderwijs op volgende adressen:

Schoetersstraat 22 - 2270 HERENTHOUT

Zusterstraat 1 - 2270 HERENTHOUT

Het aanbod van de administratieve instellingsnummers die gedeeltelijk behoren tot de doorlichtingseenheid bestaat uit:

8433 - Vrije Lagere School - De Luchtballon
bao
Lager onderwijs
8441 - Vrije Kleuterschool - De Luchtballon
bao
Kleuteronderwijs